

№ 3/1964.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y r e l -
s e s framställning till Ålands landsting med
förslag till landskapslag angående ändring av
landskapslagen om disposition av jord.

Rikets jorddispositionslag (FFS 353/58) har ändrats till vissa delar genom lag av den 13 december 1963 (FFS 557/63). Ändringarna gäller detaljstadganden i lagen, men då vissa av ändringarna ha eller kunna få betydelse också för landskapets kolonisationsverksamhet, anser landskapsstyrelsen att motsvarande ändringar borde införas i landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59).

Ägoregleringar enligt jorddispositionslagen äro enligt gällande betydelse av 3 § begränsade blott till områden, där en tätare bosättning finnes eller kan emotses. Då ägoreglering även i andra trakter någon gång kunna vara behöfliga, har ett nytt moment, som utvidgar möjligheterna härtill, införts som mom. 3.

Stadgandena i 7 § jorddispositionslagen om den jordareal av olika slag, som skall tilldelas odlingslägenhet, kompletteras redan nu av ett sista moment i paragrafen, enligt vilket de tidigare preciserade arealerna under vissa förutsättningar kan överskridas. Förutsättningarna äro emellertid enligt gällande stadgande väl stränga, vilket kan leda till svårigheter i vissa fall, i synnerhet som de bestämda maximiarealerna ofta bliva i knappaste laget. Paragrafens sista moment har därför, beträffande områden, som anskaffats genom frivilliga köp, blivit något uppmjukat.

Kolonisationslägenheter har tillsvidare icke överlåtits enligt besittningsavtal i landskapet ehuru jorddispositionslagen förutsätter detta. Då i riket en sådan ändring vidtagits, att tillskottsområde på synnerliga skäl kan tilldelas också odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet, som innehåses enligt besittningsavtal, torde en motsvarande ändring böra införas i 14 § jorddispositionslagen.

De allmänna förutsättningarna för tilldelande av jord och beviljande av kredit ingå i 18 § jorddispositionslagen. Enligt 2 mom. sagda paragraf har möjligheten att tilldela jord eller bevilja kredit åt flera personer gemensamt varit underkastad vissa inskränkningar, såvitt det icke varit fråga om äkta makar. Dessa inskränkningar har genom den senaste lagändringen i riket uteslutits och i motsvarande fall förutsättes numera blott särskild prövning, som i vissa fall är förbehållen kolonisationsstyrelsen. Då i landskapet samtliga ärenden behandlas av landskapsstyrelsen, torde någon speciell prövning av vissa ärenden icke behöva föreskrivas. Ändringen av 18 § 2 mom. skulle därför begränsas

till ett stadgande om flera personer gemensamt kunna erhålla jord och kredit..

Enligt 27 § 1 mom. 5 punkten jorddispositionslagen har det icke varit möjligt att bevilja lån för byggande av brunn utan lån har beviljats enligt lagen om lån och understöd för byggande av vatten- och avloppsledningar i landskommuner (FFS 397/51). I glesbebyggda områden borde dock av praktiska skäl lån för anläggande av brunn kunna beviljas inom kolonisationsverksamhetens ram. För att möjliggöra detta borde stadgandet ändras.

Besittningsavtal uppgöras enligt gällande stadgande (41 §) för en tid av högst fem år. Denna tid har visat sig väl knapp i sådana fall, där åbon skall utföra mera omfattande istandsättningsarbeten. I rikets lag har därför den ändringen införts, att besittningsavtal skall kunna uppgöras på högst tio år och att tidigare besittningsavtal på kortare tid skall kunna förlängas. Ehuru besittningsavtal, såsom redan ovan framhölls, icke förekommit i landskapet, torde en motsvarande ändring av landskapslagen dock böra införas eftersom besittningsavtal äro förutsatta. Denna ändring berör 1 mom. I de övriga momenten har vissa språkliga ändringar införts.

Vid tvångsinlösen från område, som åbo innehar enligt besittningsavtal, kan landskapet med åbos samtycke ingå avtal rörande tvångsinlösen. Då det emellertid ofta vore enklare att utan tvångsinlösen ingå avtal om överlåtelse av jord eller avstående av förfoganderätt på frivillig väg, borde stadgandet i 43 § 4 mom. kompletteras med stadgande härom. Givetvis bör också i detta fall åbons samtycke föreligga.

För att klarlägga tolkningen av 47 § 1 mom. borde till momentet tilläggas, att skogsförbättringsarbeten på landskapets åtgärd kunna vidtagas också på lägenhet eller område, som erhåller skogsmark som tillskottsområde, i det fall, att skogen har svagare växtförmåga än genomsnittligt.

Enligt 48 § kan premie för anläggning av nylägenhet erläggas till åbo, som röjt odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet (1 mom.) eller som röjt med nylägenhet jämförbart tillskottsområde (2 mom.) men icke till åbo, som röjt ett mindre tillskottsområde jämte den lägenhets eller områdes jord, som han tidigare innehaft. Då detta icke kan anses riktigt, borde 2 mom. ändras så, att premie kan erläggas också i sistnämnda fall.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om disposition av jord.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 7 § 5 mom., 14 § 2 mom., 18 § 2 mom., 27 § 1 mom. 5 punkten, 41 §, 43 § 4 mom., 47 § 1 mom. och 48 § 2 mom. landskapslagen den 23 april 1959 om disposition av jord (9/59), 27 § 1 mom. 5 punkten sådant lagrummet lyder i landskapslagen den 12 april 1962 (14/62) samt tillägges till 3 § sagda lag ett nytt 3 mom. såsom följer:

3 §.

För reglering av ägornas placering erforderliga områden må bildas även på andra än i 2 mom. omnämnda områden.

7 §.

Förutsätter ett ändamålsenligt nyttjande av de genom frivilligt köp anskaffade områden, av vilka odlingslägenhet bildas, eller av på dessa befintliga byggnader, att lägenheten tilldelas mera jord än vad ovan i denna paragraf är sagt, må lägenheten tilldelas så mycket jord, som den ekonomiska ändamålsenligheten kräver.

14 §.

På synnerliga skäl må tillskottsområde samt i 11 § avsedda områden och andelar även anskaffas till outbrutet område av fastighet, likväl under förutsättning, att i de fall, i vilka myndighets samtycke erfordras för avskiljande av outbrutet område, medelst laga kraft vunnet utslag avgjorts, att området må avskiljas till självständig lägenhet. På synnerliga skäl må tillskottsområde även anskaffas till odlings-, bostadsodlings- eller fiskelägenhet, som innehaves med stöd av besittningsavtal. Beträffande storleken av det tillskottsområde, som skall tilldelas, skall i tillämpliga delar iakttagas vad i 1 mom. är stadgat.

18 §.

Flera i 1 mom. avsedda personer må gemensamt tilldelas jord och beviljas kredit.

27 §.

Ur anslaget för jorddispositionsverksamheten må utgivas:

-----

5) byggnadslån för finansiering av uppförande, utvidgning och grundreparation av ekonomi-, husdjurs- och uthusbyggnader samt för finansiering av byggande av brunnar på i 4 punkten nämnda lägenheter och områden;

-----

41 §.

Besittningsavtal uppgöres för viss tid, likväl högst för tio år. Har besittningsavtal uppgjorts för kortare tid än tio år, må landskapsstyrelsen, därest nödiga torrlägnings-, skogsförbättrings-, vägbyggnads-, röjnings- och byggnadsarbeten icke kunna utföras inom den i avtalet nämnda tiden, förlänga tiden för besittningsavtalet med så många år, att dess giltighetstid sammanlagt kommer att omfatta högst tio år. I landskapsstyrelsens beslut, som avser förlängning av tiden för besittningsavtal, må ändring icke sökas.

I besittningsavtal bör nämnas område, förmåner, andelar och byggnader samt för dem enligt 33 § fastställt totalpris liksom ock för lantbrukslösöre och för särskilt utgivna byggnadsträd fastställt pris. Arbetsförpliktelser, som eventuellt åläggas åbo, skola intagas i besittningsavtalet. Dessa böra vara skäligen och ändamålsenliga.

Har prisnivån undergått väsentlig förändring efter det landskapsstyrelsen fastställt priset, och ingås besittningsavtal beträffande området härefter, skall landskapsstyrelsen såvitt synnerliga skäl icke annat föranleda, fastställa nytt pris med beaktande av i 33 § stadgade grunder. Detta pris skall antecknas i besittningsavtalet.

Då besittningsavtal ingåtts skall meddelande beträffande i 43 § 3 mom. avsedd inskränkning av rätten att använda skog tillställas vederbörande skogsvårdsnämnd i och för anteckning i förteckningen över avverkningsförbud.

-----

43 §.

För lägenhet eller område, beträffande vilket besittningsavtal ingåtts, må landskapet med åbons samtycke ingå avtal rörande överlåtelse av ägande- eller nyttjanderätt eller rörande tvångsinlösen. Angående överlåtelsepris liksom om ersättning för nyttjanderätt och för tvångsinlöst egendom äger vad i 3 mom. är stadgat om medel, som influtit vid försäljning av träd.

-----

47 §.

För kolonisation nödiga torrlägnings-, jordförbättrings-, skogsförbättrings-, röjnings- och vägarbeten på härför avsett område skola

såvitt möjligt utföras på åtgärd av landskapet. Jämväl byggnadsarbeten och mindre arbeten av ovannämnda slag må utföras på åtgärd av landskapet, där det för åbons varaktiga utkomst eller eljest bör anses oundgängligt. Skogsförbättringsarbeten må på åtgärd av landskapet även utföras på lägenhet eller område, där skogen har en svagare växtförmåga än normalt och som enligt denna lag tilldelats skogsmark såsom tillskottsområde.

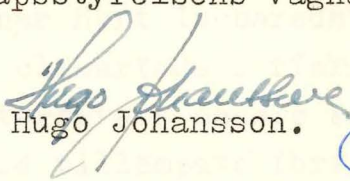
-----
48 §.

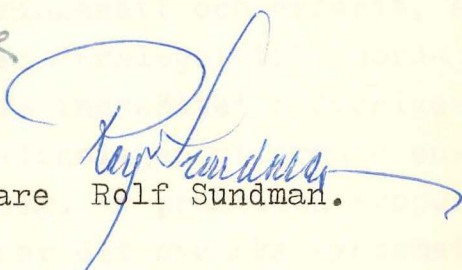
Ovan i 1 mom, nämnd premie för anläggning av nylägenhet erlægges likaså till åbo, vilken mottager tillskottsområde, såvida till lägenheten eller området sedan gammalt höra odlingar av så ringa omfattning och dess byggnader äro antingen så obetydliga eller i så svagt skick, att det röjnings- och byggnadsarbete, som skall utföras, kan jämföras med i 1 mom. förutsatta fall.

Stadgandena i denna lag angående förlängning av tiden för besittningsavtal äga tillämpning på besittningsavtal, som ingåtts före lagens ikraftträdande endast såvida åbon giver sitt bifall till förlängningen.

Mariehamn, den 23 januari 1964.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd Hugo Johansson.

Lagberedningssekreterare Rolf Sundman.